

Praca dyplomowa (licencjat, magisterium)

aspekty formalne i techniczne

Paweł Łupkowski

IP UAM

18.10.2017

Agenda

Wymagania formalne dotyczące pracy

Formularz recenzji w APD

Konwencje i dobre obyczaje

Jak to wszystko poukładać?

\LaTeX tips & tricks

Klasa dokumentu `kogni-dyplom`

Dokument główny

Odwołania w tekście

Bibliografia

Skorowidz

Przydatne pakiety

Outline

Wymagania formalne dotyczące pracy

Formularz recenzji w APD

Konwencje i dobre obyczaje

Jak to wszystko poukładać?

L^AT_EX tips & tricks

- Klasa dokumentu `kogni-dyplom`

- Dokument główny

- Odwołania w tekście

- Bibliografia

- Skorowidz

- Przydatne pakiety

Wymagania formalne dotyczące pracy

wns.amu.edu.pl/dla-studenta/dla-studenta/prace-dyplomowe

1. Student składa indeks (jeżeli został wydany) i rejestruje pracę najpóźniej do **30 września** (Regulamin Studiów UAM §63, ust. 1).
 - ▶ Aby zarejestrować pracę dyplomową student musi mieć uzupełnione przez prowadzących wszystkie oceny w USOSie (włącznie z oceną z seminarium).
2. Pracę należy zarejestrować około miesiąc przed obroną.
3. Egzamin dyplomowy winien się odbyć nie później niż w terminie 3 miesięcy od daty zarejestrowania pracy dyplomowej (§68, ust. 1).

Wymagania formalne dotyczące pracy

wns.amu.edu.pl/dla-studenta/dla-studenta/prace-dyplomowe

Na potrzeby APD należy przygotować:

1. tytuł pracy w języku polskim i angielskim,
2. streszczenie pracy w języku polskim i angielskim,
3. słowa kluczowe w języku polskim i angielskim,
4. wersję elektroniczną pracy w formacie PDF.

Wymagania formalne dotyczące pracy

- ▶ Tytuł i streszczenie w j. angielskim powinny również znaleźć się w pracy dyplomowej.
- ▶ §4 określa szczegółowo zawartość strony tytułowej pracy (wzór do pobrania na stronie WNS).
- ▶ Zgodnie z §2, WNS wymaga podpisania oświadczenia o samodzielnym wykonaniu pracy (do pobrania na stronie WNS).

Wymagania formalne dotyczące pracy

- ▶ Tytuł i streszczenie w j. angielskim powinny również znaleźć się w pracy dyplomowej.
- ▶ §4 określa szczegółowo zawartość strony tytułowej pracy (wzór do pobrania na stronie WNS).
- ▶ Zgodnie z §2, WNS wymaga podpisania oświadczenia o samodzielnym wykonaniu pracy (do pobrania na stronie WNS).
- ▶ Wszystkie wspomniane elementy **posiada** klasa dokumentu `kogni-dyplom`.

Outline

Wymagania formalne dotyczące pracy

Formularz recenzji w APD

Konwencje i dobre obyczaje

Jak to wszystko poukładać?

\LaTeX tips & tricks

- Klasa dokumentu `kogni-dyplom`

- Dokument główny

- Odwołania w tekście

- Bibliografia

- Skorowidz

- Przydatne pakiety

Recenzent, czyli co jest ważne?

Formularz recenzji w APD

1. Czy treść pracy odpowiada tematowi określonemu w tytule?
2. Ocena układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez itp.
3. Merytoryczna ocena.
4. Czy i w jakim zakresie praca stanowi nowe ujęcie.
5. Charakterystyka doboru i wykorzystania źródeł.
6. Ocena formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisania pracy, spis rzeczy, odsyłacze).
7. Sposób wykorzystania pracy (publikacja, udostępnienie instytucjom, materiał źródłowy).
8. Inne uwagi.

Formularz recenzji w APD

Aspekty techniczne pracy

1. Czy treść pracy odpowiada tematowi określonemu w tytule?
2. Ocena układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez itp.
3. Merytoryczna ocena.
4. Czy i w jakim zakresie praca stanowi nowe ujęcie.
5. Charakterystyka doboru i wykorzystania źródeł.
6. Ocena formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisania pracy, spis rzeczy, odsyłacze).
7. Sposób wykorzystania pracy (publikacja, udostępnienie instytucjom, materiał źródłowy).
8. Inne uwagi.

Egzamin dyplomowy

- ▶ Komisja: promotor, recenzent, przewodniczący.
- ▶ Krótka (ok. 10 min.) prezentacja pracy.
- ▶ Pytania z pracy (promotor, recenzent).
- ▶ Pytania z listy zagadnień (promotor, recenzent).
- ▶ Ocena na dyplomie (ocena z pracy, ocena z egzaminu dyplomowego, średni wynik ze studiów).

Outline

Wymagania formalne dotyczące pracy

Formularz recenzji w APD

Konwencje i dobre obyczaje

Jak to wszystko poukładać?

\LaTeX tips & tricks

Klasa dokumentu `kogni-dyplom`

Dokument główny

Odwołania w tekście

Bibliografia

Skorowidz

Przydatne pakiety

Konwencje i dobre obyczaje (za [2], [1])

Tytuły

1. W tytułach nie pozostawia się wyrazów jednoliterowych na końcu wiersza.
2. Tytułów nie kończy się kropką.
3. Treść w tytułach wielowierszowych dzieli się tak, aby każdy wiersz zawierał logicznie zakończone pojęcie.
4. Wyrazów występujących w tytułach nie dzieli się i nie przenosi.

Konwencje i dobre obyczaje (za [2], [1])

Łamanie i przenoszenie wyrazów

1. Nie dzieli się i nie przenosi:
 - ▶ wyrazów jednosylabowych,
 - ▶ liczb,
 - ▶ akronimów,
 - ▶ wyrazów po pierwszej literze.
2. Nie pozostawia się na końcu wiersza wyrazów jednoliterowych (*a, i, o, u, w* oraz *z*).
3. Należy unikać rozpoczynania nowej strony ostatnim wierszem akapitu z poprzedniej strony (tzw. bękartem).

Konwencje i dobre obyczaje (za [2], [1])

Wyróżnienia. Odmianą pochyłą składamy:

1. tłumaczenia; np. zielony (*green*) ,
2. łacińskie nazwy systematyczne i ich skróty; np. cybeta (*Civettictis civetta*),
3. Litery i cyfry oznaczające szczegóły rysunków przywoływane w tekście lub objaśniane w podpisie.
4. Terminy definiowane, objaśniane lub tłumaczone.
5. Tytuły książek, artykułów, utworów i rozdziałów oraz nazwy dzieł artystycznych. Tytuły gazet i czasopism ujmuje się w cudzysłowy; np. We wczorajszej „Polityce” ukazał się artykuł *Pierwsza fala*.

Konwencje i dobre obyczaje (za [2], [1])

Wyróżnienia

1. Wyrazów i zwrotów wyróżnionych odmianą pochyłą nie ujmuje się w cudzysłowy.
2. Jeśli tekst wyróżniony odmianą pochyłą umieszczony jest w nawiasach (okrągłych lub kwadratowych) to same nawiasy składamy pismem prostym.

Konwencje i dobre obyczaje (za [2], [1])

Znaki interpunkcyjne

1. Przed kropką lub innym znakiem interpunkcyjnym kończącym zdanie nie umieszcza się odstępów.
2. W ciągach inicjałów, np. A.K. Kowalski, nie wstawia się spacji po kropce.
3. Polskie cudzysłowy drukarskie mają następującą postać: „x” (w L^AT_EX-u oraz).

Konwencje i dobre obyczaje (za [2], [1])

Poziome kreski

1. łącznik (dywiz) -
2. półpauza (myślnik) —
3. pauza —
4. minus —

Konwencje i dobre obyczaje (za [2], [1])

Poziome kreski

1. łącznik (dywiz) -

- ▶ wyrazy złożone, np. Kowalska-Jastrząb, biało-czerwony, 1-majowa manifestacja;
- ▶ w połączeniach wyrazów z członami *niby* i *quasi*

2. półpauza (myślnik) –

- ▶ wyodrębnienie wtrąceń, np. A więc to tak – powiedział Jan – zgadza się;
- ▶ w zestawieniach dwóch wyrazów o znaczeniach przeciwstawnych (czarny – biały, zimny – ciepły);
- ▶ pomiędzy cyframi oznaczającymi wartość przybliżoną (2–3 razy do roku);
- ▶ pomiędzy cyframi wyznaczającymi zakresy (s. 15–19).

Konwencje i dobre obyczaje (za [2], [1])

Ukośne kreski

1. Ukośniki stosujemy m.in.:

- ▶ dla zasygnalizowania rozłączności: góra/dół;
- ▶ dla zasygnalizowania łączności: można mówić rękami/rękoma;
- ▶ w zapisie adresów: Marszałkowska 113/222;
- ▶ w zapisie skrótów: km/godz., Sulejów n/Pilicą;
- ▶ w zapisie oznaczającym przełom roku lub wieku: 2014/2015.

2. Ukośnika nie oddzielamy spacją.

Outline

Wymagania formalne dotyczące pracy

Formularz recenzji w APD

Konwencje i dobre obyczaje

Jak to wszystko poukładać?

\LaTeX tips & tricks

- Klasa dokumentu `kogni-dyplom`

- Dokument główny

- Odwołania w tekście

- Bibliografia

- Skorowidz

- Przydatne pakiety

Jak to wszystko poukładać?

1. Strona tytułowa
2. Oświadczenie
3. Streszczenie i słowa kluczowe
4. Abstract & Keywords
5. Spis treści

Jak to wszystko poukładać?

1. Strona tytułowa
2. Oświadczenie
3. Streszczenie i słowa kluczowe
4. Abstract & Keywords
5. Spis treści
6. Wprowadzenie
7. Rozdziały
8. Zakończenie

Jak to wszystko poukładać?

1. Strona tytułowa
2. Oświadczenie
3. Streszczenie i słowa kluczowe
4. Abstract & Keywords
5. Spis treści
6. Wprowadzenie
7. Rozdziały
8. Zakończenie
9. Dodatki i suplementy (np. narzędzia użyte w badaniu)

Jak to wszystko poukładać?

1. Strona tytułowa
2. Oświadczenie
3. Streszczenie i słowa kluczowe
4. Abstract & Keywords
5. Spis treści
6. Wprowadzenie
7. Rozdziały
8. Zakończenie
9. Dodatki i suplementy (np. narzędzia użyte w badaniu)
10. Bibliografia
11. Skorowidz
12. Spis rysunków
13. Spis tabel

Outline

Wymagania formalne dotyczące pracy

Formularz recenzji w APD

Konwencje i dobre obyczaje

Jak to wszystko poukładać?

\LaTeX tips & tricks

Klasa dokumentu `kogni-dyplom`

Dokument główny

Odwołania w tekście

Bibliografia

Skorowidz

Przydatne pakiety

Klasa dokumentu `kogni-dyplom`

- ▶ Klasa dokumentu przygotowana na potrzeby prac dyplomowych na kierunku kognitywistyka.
- ▶ Potrzebny plik: *kdypl.cls*.
- ▶ Najprościej umieścić ten plik w katalogu, w którym kompilujemy pracę.

Klasa dokumentu kogni-dyplom

Opcje

1. `magisterska / licencjacka`
2. `brudnopis` – zwraca stopkę z numerem wersji pracy i e-mailem.
3. `xodstep` – zwiększa odstęp między wierszami do 1,3 pt.

```
\documentclass[magisterska,brudnopis,  
xodstep]{kdypl}
```

Klasa dokumentu `kogni-dyplom`

Zadeklarowane pakiety

1. *graphicx* – wstawianie grafiki rastrowej do dokumentu
2. *qtree* – rysowanie drzew (bezpośrednio w pliku źródłowym)
3. *color* – definiowanie własnych kolorów
4. *natbib* – umożliwia użycie wyrafinowanych stylów bibliografii (w tym APA)
5. *indentfirst* – wcięcie pierwszego paragrafu po tytule paragrafu
6. *amsmath*, *amssymb*, *amstext* – symbole i fonty matematyczne
7. *hyperref* – aktywne linki i odnośniki w PDFie
8. *makeidx* (domyślnie wyłączony) – tworzenie indeksu alfabetycznego

Klasa dokumentu `kogni-dyplom`

Zestaw poleceń w preambule:

1. `nrwersji` – działa przy włączonej opcji `brudnopis`
2. `author`
3. `nralbumu`
4. `email`
5. `title` – tytuł polski
6. `tytulang` – tytuł angielski
7. `opiekun`
8. `date` – rok obrony

Potrzebne do oświadczenia

1. `autor`
2. `tytul`

Nie trzeba zmieniać

- ▶ `kierunek`
- ▶ `miejsce`

Klasa dokumentu `kogni-dyplom`

Polecenia w dokumencie

2 otoczenia do składania abstraktu

- ▶ `abstract` – streszczenie pl
- ▶ `abstracteng` – streszczenie en

2 polecenia do składania słów kluczowych

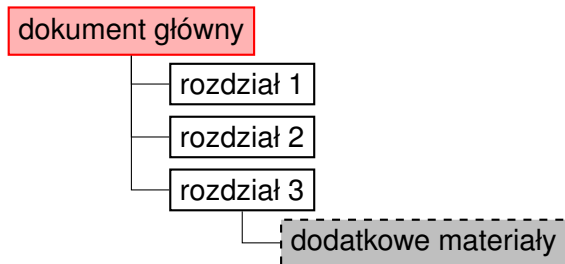
- ▶ `keywords`
- ▶ `keywordseng`

Klasa dokumentu `kogni-dyplom`

Zdefiniowane otoczenia do wykorzystania w treści dokumentu

- ▶ `df` – Definicja
- ▶ `tw` – Twierdzenie
- ▶ `lm` – Lemat
- ▶ `prz` – Przykład

Dokument główny


```
\include{rozdzialy/wstep}  
\include{rozdzialy/pierwszy}  
  
\input{rysunki/pierwszy}
```

Odwołania w tekście

Definiujemy odwołanie:

```
\section{Tytuł}  
\label{rozdzialwazny}
```

Odwołania w tekście

Definiujemy odwołanie:

```
\section{Tytuł}
\label{rozdzialwazny}

\caption{Rysunek przelomowy}
\label{wyniki1}
```

Odwołania w tekście

Definiujemy odwołanie:

```
\section{Tytuł}  
\label{rozdzialwazny}
```

```
\caption{Rysunek przelomowy}  
\label{wyniki1}
```

```
Lorem ipsum \label{inuicje} dolor sit amet...
```

Odwołania w tekście

Wywołujemy odwołanie:

```
Porównaj \ref{rozdzialwazny}.  
Jak opisałem na stronie \pageref{intuicje}.
```

Odwołania w tekście

Wywołujemy odwołanie:

Porównaj `\ref{rozdzialwazny}`.
Jak opisałem na stronie `\pageref{intuicje}`.

Bibliografia: APA

Preambuła

```
\usepackage{apacite}  
\usepackage{natbib}
```

Koniec dokumentu

```
\bibliographystyle{apacite}  
\bibliography{plik\_z\_bibliografia}
```

Bibliografia: APA

Preambuła

```
\usepackage{apacite}  
\usepackage{natbib}
```

Koniec dokumentu

```
\bibliographystyle{apacite}  
\bibliography{plik\_z\_bibliografia}
```


Bibliografia: AGSM (Harvard)

Preambuła

```
\usepackage{natbib}
```

Koniec dokumentu

```
\bibliographystyle{pagsm}  
\bibliography{plik\_z\_bibliografia}
```


Bibliografia: APA

Cytowania w tekście

```
\cite{typografia}
```

```
\citep{typografia}
```

```
\cite[s.~12]{typografia}
```

```
\citeauthor{typografia}
```

```
\citeyear{typografia}
```

- ▶ Chwałkowski (2002)
- ▶ (Chwałkowski, 2002)
- ▶ (Chwałkowski, 2002, s. 12)
- ▶ Chwałkowski
- ▶ 2002

Skorowidz

Preambuła:

```
\usepackage{makeidx}  
\makeindex
```

Oznaczanie słów do indeksu

```
\index{klucz}  
\index{klucz1!klucz2}
```

Koniec dokumentu:

```
\printindex
```

Skorowidz

Preambuła:

```
\usepackage{makeidx}  
\makeindex
```

Oznaczanie słów do indeksu

```
\index{klucz}  
\index{klucz1!klucz2}
```

Koniec dokumentu:

```
\printindex
```


Przydatne pakiety

qtree (CTAN)

qtree

jest bardzo wygodnym pakietem do rysowania drzew. Co istotne, umożliwia on skład wielowierszowy na poszczególnych węzłach.

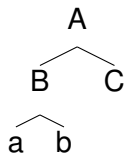
```
\Tree [ .A a b ]
```


Przydatne pakiety

qtree (CTAN)

```
\Tree [.A [ a b ] .B C ]
```


Przydatne pakiety

qtree (CTAN)

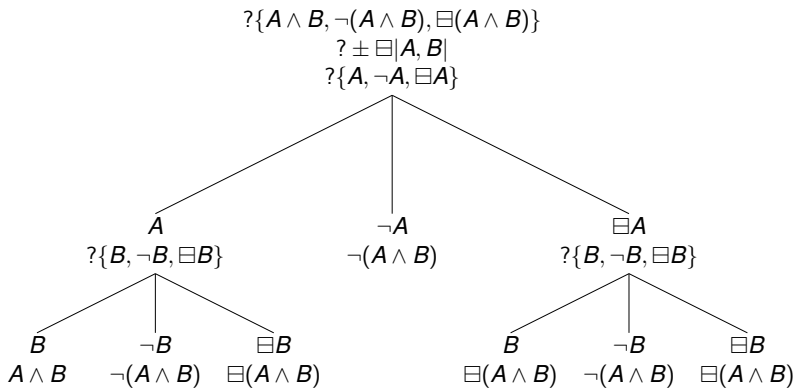
```
\Tree [ .{wiersz 1\\wiersz 2\\wiersz 3} a b ]
```

wiersz 1

wiersz 2

wiersz 3

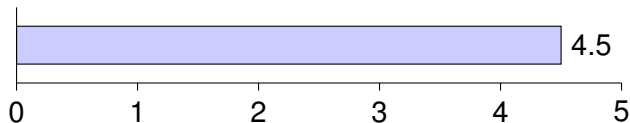
a b

Przydatne pakiety

bchart (CTAN)

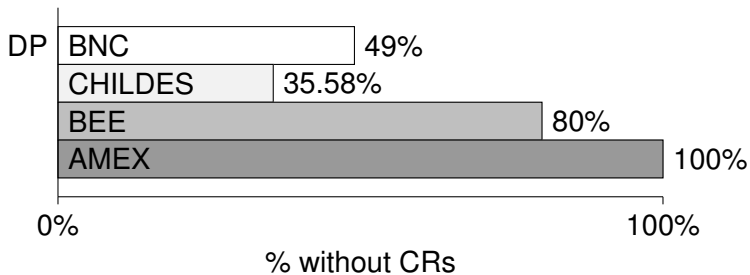
```
\begin{bchart}[max=5, step=1]  
\bcbars{4.5}  
\end{bchart}
```


- ▶ `max` – definiuje maksymalną wartość na osi X (domyślnie jest to 100)
- ▶ `step` – definiuje (regularne) kroki wartości widoczne na osi X `unit` – jednostki dla wartości w wykresie

Przydatne pakiety

bchart (CTAN)

Przydatne pakiety

shadedgauss <https://github.com/yaaaay/LaTeXShadedGauss>

Cieniowanie w środkowej części wykresu:

`midshadedgauss`

argumenty: średnia odchylenie xmin xmax

początek_cieniowania koniec_cieniowania

Cieniowanie w lewej części wykresu:

`leftshadedgauss`

średnia odchylenie_st xmin xmax koniec_cieniowania

Cieniowanie w prawej części wykresu:

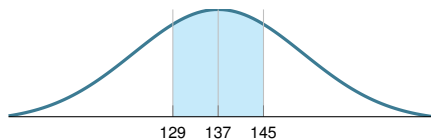
`rightshadedgauss`

średnia odchylenie_st xmin xmax początek_cieniowania

Przydatne pakiety

shadedgauss <https://github.com/yaaaay/LaTeXShadedGauss>

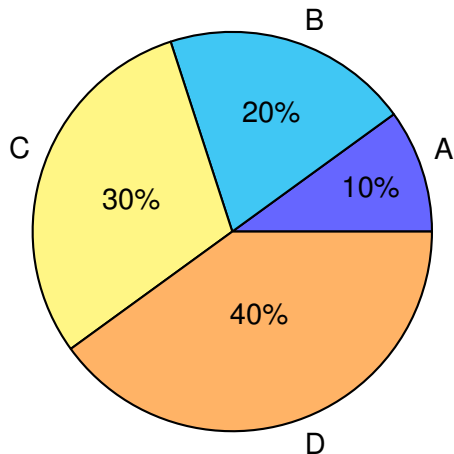
```
\midshadedgauss{137}{15}{100}{175}{129}{145}
```


Przydatne pakiety

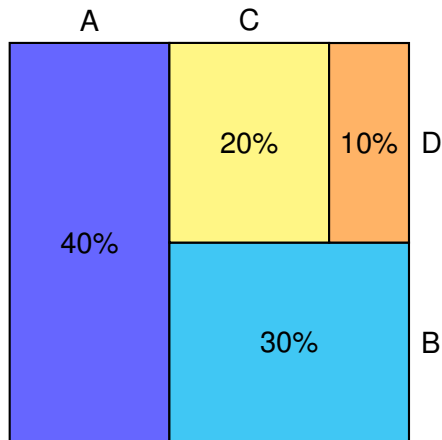
pgf-pie code.google.com/p/pgf-pie/

```
\begin{tikzpicture}
  \pie{10/A, 20/B, 30/C, 40/D}
\end{tikzpicture}
```


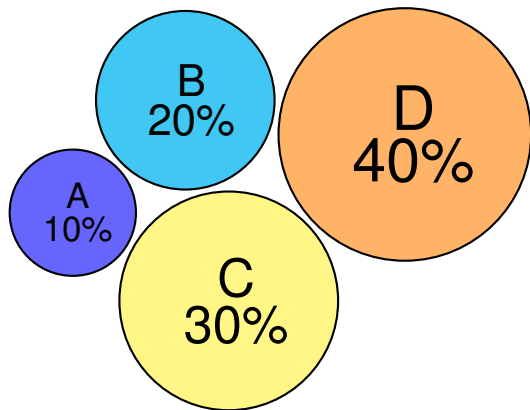
Przydatne pakiety

pgf-pie code.google.com/p/pgf-pie/

Przydatne pakiety

pgf-pie code.google.com/p/pgf-pie/

Przydatne pakiety

booktabs (CTAN)

- ▶ `toprule` – górna linia obramowania
- ▶ `bottomrule` – dolna linia obramowania
- ▶ `midrule` – linie wewnątrz tabeli

```
\begin{tabular}{cc} \toprule  
pierwszy & drugi \\ \midrule  
trzeci & czwarty \\ \bottomrule  
\end{tabular}
```

<hr/>	
pierwszy	drugi
<hr/>	
trzeci	czwarty
<hr/>	

Przydatne pakiety

booktabs (CTAN)

```
\begin{tabular}{cc} \toprule  
pierwszy & drugi \\ \cmidrule{2-2}  
trzeci & czwarty \\ \bottomrule  
\end{tabular}
```

<hr/>	
pierwszy	drugi
trzeci	czwarty
<hr/>	

Przydatne pakiety

dialogue (CTAN)

- ▶ `speak` – wprowadza wypowiedź mówiącego
- ▶ `direct` – wskazówki sceniczne lub inne notatki

```
\begin{dialogue}  
\speak{Ewa} Lorem ipsum dolor sit amet.  
\direct{Wskazówki dla aktorów lub inne notatki}  
\speak{Adam} Vestibulum tempor iaculis.  
\speak{Anonim} Ut ullamcorper purus...\\  
\direct{Wskazówki dla aktorów lub inne notatki}  
\end{dialogue}
```

Przydatne pakiety

dialogue (CTAN)

EWA: Lorem ipsum dolor sit amet. [*Wskazówki dla aktorów lub inne notatki*]

ADAM: Vestibulum tempor iaculis.

ANONIM: Ut ullamcorper purus...

[*Wskazówki dla aktorów lub inne notatki*]

Przydatne pakiety

Integracja danych: exceltex

```
\documentclass{article}
\usepackage[utf8]{inputenc}
\usepackage{exceltex}
\begin{document}

Suma liczb w pierwszej kolumnie wynosi: \inccell(testowy.xls!Arkusz1!A5)

Liczba wartości w drugiej kolumnie wynosi: \inccell(testowy.xls!Arkusz1!B5)

Maksymalna wartość w trzeciej kolumnie to: \inccell(testowy.xls!Arkusz1!C5)

\bigskip

Tabela z danymi

\begin{tabular}{lll} \hline
Kolumna 1 & Kolumna 2 & Kolumna 3 \\ \hline
\inccell(testowy.xls!Arkusz1!A2!C4) & \hline
\end{tabular}

\end{document}
```

Suma liczb w pierwszej kolumnie wynosi: 50
Liczba wartości w drugiej kolumnie wynosi: 3
Maksymalna wartość w trzeciej kolumnie to: 54

Tabela z danymi

Kolumna 1	Kolumna 2	Kolumna 3
12	3	4
33	44	3
5	54	54

	A	B	C	D
1	A			
2		12	3	4
3		33	44	3
4		5	54	54
5		50	3	54
6	suma	ile liczb	max	wartosc
7				
8				

Przydatne pakiety

Integracja danych: exceltex

```
\documentclass{article}
\usepackage[utf8]{inputenc}
\usepackage{exceltex}
\begin{document}

Suma liczb w pierwszej kolumnie wynosi: \incell(testowy.xls!Arkusz1!A5)

Liczba wartości w drugiej kolumnie wynosi: \incell(testowy.xls!Arkusz1!B5)

Maksymalna wartość w trzeciej kolumnie to: \incell(testowy.xls!Arkusz1!C5)

\bigskip

Tabela z danymi

\begin{tabular}{|l|l|l|l|} \hline
Kolumna 1 & Kolumna 2 & Kolumna 3 \\ \hline
12 & 3 & 3 \\
33 & 44 & 3 \\
5 & 54 & 54 \\
50 & 3 & 54 \\ \hline
suma & ile liczb & max wartosc \\ \hline
\end{tabular}

\end{document}
```

Suma liczb w pierwszej kolumnie wynosi: 50
Liczba wartości w drugiej kolumnie wynosi: 3
Maksymalna wartość w trzeciej kolumnie to: 54

Tabela z danymi

Kolumna 1	Kolumna 2	Kolumna 3
12	3	3
33	44	3
5	54	54
50	3	54

	A	B	C
1	A	B	C
2		12	3
3		33	44
4		5	54
5		50	3
6	suma	ile liczb	max wartosc
7			
8			

Przydatne pakiety

Integracja danych: R (SWEAVE)

The kappa value for the sample is 0.65 for 2 raters with agreement 72% over 100 cases.

Below we present table with the annotations summary.

	A	B
1	DP :32	CR :30
2	CR :31	DP :25
3	MOTIV :11	MOTIV :12
4	NO : 8	NO :12
5	IGNORE : 6	IGNORE : 9
6	FORM : 5	QA : 7
7	(Other): 7	(Other): 5

And here we have a figure summarising number of NCFs

Przydatne pakiety

Integracja danych: R (SWEAVE)

The kappa value for the sample is 0.65 for 2 raters with agreement 72% over 100 cases.

Below we present table with the annotations summary.

	A	B
1	DP :32	CR :30
2	CR :31	DP :25
3	MOTIV :11	MOTIV :12
4	NO : 8	NO :12
5	IGNORE : 6	IGNORE : 9
6	FORM : 5	QA : 7
7	(Other): 7	(Other): 5

And here we have a figure summarising number of NCFs

```
<<echo=TRUE>>=  
pl_vs_mu <- read.csv("./pl_vs_mu.csv") #dane  
library(irr) #biblioteka  
wynik <- round(kappa2(pl_vs_mu)$value, 2) #wartosc  
# ustala liczbe anotatorow  
annot <- kappa2(pl_vs_mu)$raters  
# procent zgodnych odpowiedzi  
zgoda <- round(agree(pl_vs_mu)$value, 2)  
# liczba przypadkow  
przypadki <- nrow(pl_vs_mu)  
@
```

\noindent

The kappa value for the sample is \Sexpr{wynik}
for \Sexpr{annot} raters with agreement
\Sexpr{zgoda}\% over \Sexpr{przypadki} cases.

Dziękuję

Źródła

Robert Chwałkowski.

Typografia typowej książki.

Helion, 2002.

Zofia Walczak.

L^AT_EX dla niecierpliwych.

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2014.